

ELY-keskusten ilmoitus haitallisista vieraslajeista puutarhayhdistyksille

Olettehan tietoisia, että EU:n tai kansallisen vieraslajiluettelon lajeja ei saa päästää ympäristöön eikä tuoda Suomeen EU:n ulkopuolelta eikä myöskään toisesta EU-maasta, pitää hallussa, kasvattaa, kuljettaa, saattaa markkinoille, välittää taikka myydä tai muuten luovuttaa. Toivomme, että puutarhayhdistykset voisivat välittää tämän ilmoituksen jäsenilleen.

Kansalliseen tai EU:n vieraslajiluetteloön kuuluvat kasvilajit ovat:

Maakasvit

[Japaninkelasköynnös](#) *Celastrus orbiculatus*

[Silkkisailikki](#) *Hakea sericea*

[Seljaröyhytatar](#) *Koenigia polystachya*

[Alaskanlupiini](#) *Lupinus nootkatensis*

[Hamppuvillakko](#) *Jacobaea cannabifolia* (*Senecio cannabifolius*)

[Tarhatatar](#) *Reynoutria × bohemica* (entinen nimi hörtsätatar, *Fallopia × bohemica*)

[Japanintatar](#) *Reynoutria japonica*, pl. neidontatar *Reynoutria compacta*

[Sahalinintatar](#) (jättitatar) *Reynoutria sachalinensis*

[Komealupiini](#) *Lupinus polyphyllus*

[Kurtturuusu](#) *Rosa rugosa*, ml. *Rosa rugosa* f. *alba*

[Lännenpalsami](#) *Impatiens capensis*

[Siniakaasia](#) *Acacia saligna*

[Haisujumaltenpuu](#) *Ailanthus altissima*

[Oranssivarrasheinä](#) *Andropogon virginicus*

[Ilmapalloköynnös](#) *Cardiospermum grandiflorum*

[Rusopampaheinä](#) *Cortaderia jubata*

[Kapinnyppyheinä](#) *Ehrharta calycina*

[Japaninhumala](#) *Humulus japonicus*

[Kampakiipijäsaniainen](#) *Lygodium japonicum*

[Kiinanpensasapila](#) *Lespedeza cuneata*

[Meksikonmeskite](#) *Prosopis juliflora*

[Kiinantalipuu](#) *Triadica sebifera*

[Arabiansulkahirssi](#) *Pennisetum setaceum* (*Cenchrus setaceus*)

[Armenian-, kaukasian- ja persianjättiputki](#) *Heracleum sosnowskyi*, *H. mantegazzianum*, *H. persicum*

[Jättipalsami](#) *Impatiens glandulifera*

[Mesisilkkiyrtti](#) *Asclepias syriaca*

[Pilvisutilatva](#) *Baccharis halimifolia*

[Peittolapaheinä](#) *Microstegium vimineum*

[Raastotatar](#) *Persicaria perfoliata*

[Piinahelmikki](#) *Parthenium hysterophorus*

[Värigunnera](#) *Gunnera tinctoria*

[Purppurakudzu](#) (kudzupapu) *Pueraria montana var. lobata*

Näistä lajeista varsinkin kurttturuusua käytetään laajasti koriste- ja hyötykasvina. Kurttturuusun ja valkoisen kurttturuusun maahantuonti ja myynti on ollut kiellettyä 1.6.2019 alkaen. Koska kiinteistönomistajille oli varattava riittävästi aikaa hävittää kasvatuksessa olevat esiintymät, kurttturuusun kasvatuskielto tuli voimaan kolmen vuoden siirtymäajan jälkeen 1.6.2022. Asetuksessa haitalliseksi vieraslajiksi on säädetty kurttturuusun nimilaji *Rosa rugosa*. Asetus ei koske nimilajista jalostettuja tarhakurttturuusuja eli *Rosa Rugosa* -ryhmää.

Japaninkelasköynnökseen liittyvät kiellot ja rajoitukset tulevat voimaan viiden vuoden siirtymäajan jälkeen heinäkuussa 2027.

Vesikasvit

[Pistia](#) *Pistia stratiotes*

[Brasilianvesiasteri](#) *Gymnocoronis spilanthoides*

[Poimukellussaniainen](#) *Salvinia molesta*

[Kanadanvesirutto](#) *Elodea canadensis*

[Kiehkuravesirutto](#) *Elodea nuttallii*

[Afrikanvesihäntä](#) *Lagarosiphon major*

[Isoärviä](#) *Myriophyllum aquaticum*

[Kampaärviä](#) *Myriophyllum heterophyllum*

[Karheaviuhkalehti](#) *Cabomba caroliniana*

[Kellusvesihyasintti](#) *Eichhornia crassipes*

[Keltamajavankaali](#) *Lysichiton americanus*

[Lauttarusolehti](#) *Ludwigia grandiflora*

[Loikorusolehti](#) *Ludwigia peploides*

[Vesikaijalehti](#) *Alternanthera philoxeroides*

[Sumasammakonputki](#) (leinikinputki, kelluva penni) *Hydrocotyle ranunculoide*

Pistiaan liittyvät kiellot ja rajoitukset tulevat voimaan kahden vuoden siirtymäajan jälkeen heinäkuussa 2024.

Kansalliseen vieraslajiluetteloon kuuluva, puutarhatoimijoiden kannalta merkittävä eläinlaji:

[Espanjansiruetana](#) *Arion vulgaris*

Espanjansiruetanan munat ja nuoret yksilöt kulkeutuvat maansiirtojen sekä erilaisten taimien, sipulien ja muiden kauppapuutarhatuotteiden juuristoja ympäröivien multapaakkujen mukana. Tällaista aineistoa ammattimaisesti käsittelevillä toimijoilla on velvollisuus estää haitallisen vieraslajin leviäminen hallinnassaan olevan alueen ulkopuolelle. Espanjansiruetanoita tavattaessa yksilöt ovat suositeltavaa poistaa ympäristöstä. Myös puutarhajätteen oikeanlaiseen käsittelyyn kannattaa kiinnittää erityistä huomiota. Espanjansiruetanalle kelpaa puutarhojen monenlainen ravinto ja voi näin aiheuttaa suuria tuhoja kotipuutarhoissa ja viljelyksillä.

Mitä voin tehdä?

Älä lisää tai kasvata haitallista vieraslajia. Luetteloissa mainittujen vieraslajien tilaaminen myös nettikaupoista on kielletty. Hävitä vieraslajit puutarhastasi ja käsittele puutarhajäte niin, ettei itämiskykyisiä siemeniä tai kasvinosia voi säilyä. Huolehdi, etteivät vieraslajit pääse leviämään mullan tai kasvien mukana. Ota huomioon, että taimikasvattajilla ja puutarhamyymälöillä on velvollisuus varmistaa, etteivät vieraslajit leviä

myöskään muiden tuotteiden mukana esimerkiksi mullassa. Omassa puutarhassa kannattaa suosia kotimaisia tai heikosti leviäviä kasveja.

Mitä vieraslajit ovat?

Vieraslajeilla tarkoitetaan eläimiä, kasveja ja muita eliöitä, jotka ihminen on tuonut niiden luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle. Vieraslajia pidetään haitallisena erityisesti, jos se uhkaa luonnon monimuotoisuutta. Vieraslajeista voi olla haittaa myös esimerkiksi maa- ja metsätalouden tuholaisina.

Vieraskasvilajit voivat aiheuttaa haittaa ympäristössä esimerkiksi syrjäyttämällä alkuperäisiä kasvilajeja ja yksipuolistamalla leviämisalueensa lajistoa. Osa lajeista on ihmisille haitallisia allergisoivuuden tai myrkyllisyyden takia. Monet vieraskasvilajeista on tuotu Suomeen puutarha- ja viljelykasveiksi, ja nyt ne leviävät istutusten lisäksi myös maansiirtojen ja puutarhajätteen mukana. Monet vieraskasvilajit ovat tehokkaita leviäjiä esimerkiksi runsaan siementuoton tai voimakkaan kasvullisen lisääntymisen ansiosta. Lisäksi tuuli, eläimet ja vesi voivat kuljettaa niiden siemeniä pitkiäkin matkoja.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) valvoo EU:n vieraslajiasetuksen ja kansallisen vieraslajilain ja -asetuksen noudattamista. Tämä viesti on osa haitallisten vieraslajien torjuntaa koskevien kansallisten [hallintasuunnitelmien](#) mukaista viestintää.

Lisätietoja:

ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi

[Kansallinen vieraslajiportaali](#)

[Vieraslajit ja lainsäädäntö – usein kysytyjä kysymyksiä](#)

[Kansallinen vieraslajiluettelo](#)

[EU:n vieraslajiluettelo](#)

[Kansallinen asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta](#)

[EU:n vieraslajiasetus](#)

[Kansallinen laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta](#)

[Yhdistelmä haitallisten vieraslajien torjuntaa koskevista hallintasuunnitelmista](#)

Yhteystiedot (etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi)

Vieraslajeja koskeva koordinaatio:

Etelä-Pohjanmaa: Johanna Kullas, Hannele Kekäläinen

Etelä-Savo: Lauri Puhakainen

Häme: Kirsi Lehtinen

Kaakkois-Suomi: Tuula Tanska

Kainuu: Reima Leinonen

Keski-Suomi: Elina Lehtinen

Lappi: Merja Lipponen, Kristiina Hoikka

Pirkanmaa: Marika Koskinen

Pohjois-Karjala: Hanna Keski-Karhu

Pohjois-Pohjanmaa: Pihla Penttilä

Pohjois-Savo: Arto Saari

Uusimaa: Paula Salomäki, Juha Lumme

Varsinais-Suomi: Leena Lehtomaa, Marja Vieno